

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul-șef al procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Mura Viorel xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 30.11.2017 – 20.03.2018;
2. Instanța de apel : 06.04.2018 – 01.11.2018;
3. Instanța de recurs ordinar : 29.01.2019 – 13.03.2019.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 20 martie 2018, a fost încetat procesul penal în privința lui Mura Viorel învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹, alin. (4) Cod penal din motivul că există alte circumstanțe prevăzute de lege care exclud urmărirea penală.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că prin învinuirea formulată de procuror, Mura Viorel la data de 25 noiembrie 2017, în jurul orelor 23:00 minute, aflându-se la volanul automobilului de model „Alfa Romeo”, cu n/î xxxxx, fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, și anume:

- pct. 10. (1), lit. b) Regulamentul circulației rutiere, care prevede că „Persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”.

- pct. 10. (2), lit. a) Regulamentul circulației rutiere, care prevede că „Persoana care conduce un vehicul trebuie să posede permisul de conducere valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus”.

- pct. 11 lit. j) Regulamentul circulației rutiere care prevede că „Conducătorul de vehicul este obligat să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare

a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei”, în xxxxx a fost stopat de către subofițerii de patrulare a Batalionului de Patrulare Sud, de la ultimul se simțea miros de alcool, din care cauză i-a fost propus să treacă proba alcooltest la aparatul electronic de tip „Drager” și deși Mura Viorel fiind avertizat despre răspundere penală conform Codului penal, a refuzat categoric a fi supus testării alcoscopice la aparatul electronic de tip „Drager” pentru stabilirea faptului consumării alcoolului, ulterior fiind transportat la Spitalul Raional Cahul pentru examenul medical și recoltarea probelor biologice întru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, a refuzat categoric de la recoltarea probelor biologice.

Acțiunile inculpatului Mura Viorel au fost calificate în limitele indicilor calificativi prevăzuți de art. 264/1, alin. (4) Cod penal - „refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșită de către o persoană care este privată de dreptul conduce mijloace de transport”.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel*, de către procurorul în Procuratura raionului Cahul, Gavrușenco Tatiana la data de 03 aprilie 2018, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 20 martie 2018, și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează, recunoașterea lui Mura Viorel vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹, alin. (4) Cod penal, și stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni. Totodată luând în considerație faptul că inculpatul prin sentința Judecătoriei Cahul din 15 ianuarie 2014 a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264, alin. (3), lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și conform art. 90 Cod penal fiind suspendată condiționat stabilind termen de probă de 5 ani, cu privire de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, respectiv conform art. 85 Cod penal a-i stabilit pedeapsa definitivă prin cumul parțial de sentințe - 5 ani și 3 luni închisoare.

3.1 În motivarea cerințelor sale, procurorul a menționat că, la data de 29 noiembrie 2017 Mura Viorel a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264/1, alin. (4) Cod penal, conform indicilor calificativi: refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșită de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport. Învinuirea i-a fost adusă la cunoștință învinuitului și apărătorului acestuia.

Ulterior, în cadrul cercetării judecătorești la data de 13 februarie 2018 în baza art. 325, alin. (2) Cod procedură penală, de către procuror i-a fost modificată învinuirea lui Mura Viorel, fiindu-i încredințat că prin acțiunile sale Mura Viorel a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264/1, alin. (4) Cod penal, potrivit indicilor calificativi: refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea

alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.

Procurorul în fața instanței de fond a invocat că, vina inculpatului a fost dovedită prin probele care au fost dobândite în procesul urmăririi penale în mod legal cu respectarea normelor procesual penale și cercetate de instanța de judecată, și anume: declarațiile martorilor Cioban Gheorghe, Boboc Radu, procesul-verbal de constatare a infracțiunii conform căruia Mura Viorel a refuzat să treacă proba alcooltest, ordonanța de ridicare din 26 noiembrie 2017 prin care sunt ridicate înregistrările video, ordonanța de recunoaștere și anexare la materialele cauzei penale a corpurilor delictate din 27 noiembrie 2017, ordonanța de recunoaștere și anexare la materiale cauzei a documentelor ca mijloc material de probă din 27 noiembrie 2017, informația parvenită de la Șeful SÎT CCA Cahul nr. 03/59-788 din 30 august 2017 conform căreia Mura Viorel nu deține permis de conducere, proces verbal nr. 67 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 26 noiembrie 2017.

Consideră acuzarea că, corect a fost făcută încadrarea juridică a acțiunilor lui Mura Viorel în baza art. 264/1 alin.(4) Cod penal.

Sușține că, la 13 februarie 2018 învinuirea modificată, dar nu în sensul agravării, a fost prezentată avocatului pentru cunoștință și pregătirea apărării, precum și anexată la dosarul penal. Sintagma „fiind privat de permis în conducere...”, vis-a-vis de sintagma „nedeținând permisul de conducere...” nu influențează asupra încadrării juridice a acțiunilor, în ambele cazuri calificarea trebuie să fie efectuată potrivit art. 264/1 alin. (4) Cod Penal.

Consideră că, invocarea ilegalității modificării acuzării în instanța de fond în privința inculpatului pe motiv că aceasta a fost înaintată separat doar avocatului, nu poate fi reținută în speța dată din considerentele că, modificarea acuzării potrivit art. 325, alin. (2) Cod de procedură penală, nu prevede expres aducerea la cunoștință a noii învinuiri inculpatului în ședința de judecată contra semnătură, în termen de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței - așa precum este reglementat în dispoziția art. 282 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2018 a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Cahul, Gavrușenco Tatiana, casată sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 20 martie 2018, cu restituirea cauzei la rejudecare în Judecătoria Cahul, sediul Central în alt complet de judecată.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel cercetând materialele dosarului penal, inclusiv procesul verbal al ședinței de judecată, în coraport cu normele indicate supra, a constatat că, la caz, de către procuror nu au fost respectate prevederile art.326 alin.(2) Cod de procedură penală, care reglementează procedura de modificare a acuzării în ședința de judecată în sensul agravării ei și respectiv, acțiunile participanților la proces în acest sens.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată, la data de 20 decembrie 2018, cu *recurs ordinar* de către procurorul-șef al procuraturii de circumscripție Cahul,

Calendari Dumitru prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2018 și a încheierii din 27 septembrie 2018 în cauza penală privindu-l pe Mura Viorel, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute în art. 264/1 alin.(4) Cod penal, cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel a cauzei penale în această parte, deoarece erorile judiciare nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

5.1 În motivarea cerințelor sale procurorul a indicat că, studiind materialele cauzei penale nici una din prevederile art.415 al.1 pct.3 Cod de procedură penală nu se referă la speța noastră. Or, instanța de apel a motivat casarea sentinței prin alte argumente: *„în prima instanță nu a fost judecat fondul cauzei potrivit învinuirilor formulate, în mod inevitabil lezează și dreptul acestuia la apărare, ceea ce este reglementat și de art. 326 Cod de procedură penală, iar pe cale de consecință, asemenea încălcări denaturează principiul unui proces echitabil”*.

Totodată indică acuzarea că, este ilegală și neîntemeiată încheierea pronunțată de Curtea de Apel Cahul la 27.09.2018 prin care a fost respins demersul procurorului privind aplicarea măsurii preventive în privința lui Mura Viorel și anunțarea acestuia în căutare. Or, s-a constatat că Mura Viorel nu se află pe teritoriul Republicii Moldova, se ascunde de la prezentarea în instanța de apel, în legătură cu ce instanței de apel au fost prezentate probele care confirm acest fapt. Respectiv s-a constatat că inculpatul se sustrage de la judecată.

Astfel, analizând materialele dosarului penal, încheierea Curții de Apel Cahul din 27 septembrie 2018, decizia motivată a instanței de apel, consideră procurorul că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; temeuri pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6) Codul de procedură penală, în legătura cu ce solicită să fie casată decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. art. 429, 430 Cod de procedură penală.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs, recurentul critică soluția instanței de apel privind remiterea cauzei la rejudecare, solicitând casarea hotărârii nominalizate, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, din

motivul că instanța, la judecarea apelurilor nu a respectat cerințele art. art. 414, 415 Cod de procedură penală.

Însă, procurorul recurent a trecut cu vederea faptul că, potrivit dispozițiilor art. 415 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, poate adopta și o decizie, prin care să admită apelul, să caseze sentința primei instanțe și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată.

La caz, drept temei pentru casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei, instanța de apel a reținut că, prima instanță, judecând cauza în privința lui Mura Viorel, s-a limitat la analiza aspectelor procedurale care, au fost generate de ordonanța de modificare a învinuirii din **13 februarie 2018** fără a cerceta probele prezentate de către procuror, nu s-a expus asupra învinuirilor formulate prin ordonanța de punere sub învinuire din **29 noiembrie 2017**, astfel că nu a fost judecat fondul cauzei.

Se reține, că judecarea recursului ordinar în cauza penală se desfășoară potrivit prevederilor stipulate în Secțiunea a II-a, Capitolul IV, titlul II, Partea specială din Codul de procedură penală.

Din prevederile acestei secțiuni rezultă că recursul ordinar în cauza penală reprezintă o cale de atac ordinară, ca și apelul, preponderent de casare, destinată a repara, în principal, erorile de drept comise de instanța de fond. Recursul ordinar în cauza penală este un act accesibil, necesar și indispensabil pentru desfășurarea legală a procesului penal și se efectuează într-un termen fix, stabilit de lege. Deoarece provoacă, de regulă, verificarea legalității hotărârii atacate, recursul respectiv este o cale de atac, în principal, de drept.

Recursul împotriva hotărârilor instanțelor de apel corespunde, în principiu, celui de-al treilea grad de jurisdicție penală și de aceea este declarat, de regulă, împotriva hotărârilor judecătorești date în ultimul grad de fond, pentru erorile de drept pe care le conțin. Dacă apelul devoluează cauza atât în fapt, cât și în drept, sub toate aspectele, recursul o devoluează cu precădere în drept, repunând în examinare nu întreaga cauză, ci numai chestiunile de drept, pentru temeiuri stabilite expres în lege, astfel pronunțându-se asupra erorilor de drept substanțiale (materiale) și procesuale (formale).

Astfel, din normele enunțate, se concluzionează, că nu sunt supuse căilor de atac deciziile Curții de Apel, prin care s-a dispus rejudecarea cauzei.

Raportând prevederile art.420 Cod de procedură penală, la conținutul recursului, în raport cu circumstanțele speței, ținând cont de practica unitară a Curții Supreme de Justiție, potrivit căreia deciziile instanței de apel, prin care s-a dispus rejudecarea cauzei în prima instanță, nu sunt supuse căilor de atac, rezultă că temeiurile invocate de autorul recursului, nu sunt relevante, or, acestea nici nu vor fi examinate, pe motiv, că inadmisibilitatea recursului după formă și conținut nu implică judecarea fondului recursului.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului declarat și, potrivit legii, se impune inadmisibilitatea acestuia, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin. (2) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Mura Viorel xxxxx**, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 martie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie